

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-12-13

Vår referens

Malin Stenborg Lundgren

Strateg

malin.stenborglundgren@malmö.se

Remiss angående Motion Lisa Stolpe (V) om att ansluta Malmö stad till Skånetrafikens ungdomsbiljett, Stadskontoret

FRI-2024-1849

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har lämnat motion från Lisa Stolpe (V), som föreslår berörda nämnder att ta fram förslag för hur alla ungdomar i Malmö stad i åldrarna 13-19 kan anslutas till Skånetrafikens ungdomsbiljett.

Sammantaget ser fritidsförvaltningen att införandet av ungdomsbiljett i Malmö kan bidra en mer jämlik och meningsfull fritid till unga Malmöbor. För att kunna ställa sig bakom ett införande av ungdomsbiljetten anser dock fritidsförvaltningen att ungdomsbiljettens finansiering och implementering samt för-och nackdelar och möjliga risker med införandet behöver utredas. Fritidsförvaltningen föreslår därför att avslå motionen.

Förslag till beslut

Fritidsnämnden godkänner yttrandet.

Fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2024-12-04

Fritidsnämndens Arbetsutskott 2024-12-12

Fritidsnämnden 2024-12-18

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Fritidsnämnden har, tillsammans med tekniska nämnden, arbetsmarknads-och socialnämnden, grundskolenämndens samt gymnasie-och vuxenutbildningsnämnden, mottagit en motion från Lisa Stolpe (V) om att ta fram förslag för hur alla ungdomar i Malmö stad i åldrarna 13-19 kan anslutas till Skånetrafikens ungdomsbiljett.

Ungdomsbiljetten föreslås vara en utökning av skolbiljetten och gälla för alla ungdomar i ett givet åldersspann i hela Skåne, dygnet runt, alla dagar i veckan, hela året. Fördelar som lyfts fram är ökad jämlikhet och ökad användning av kollektivtrafik, vilket kan gynna miljön och klimatet.

Förvaltningens bedömning

En stor del av fritidsförvaltningens verksamhet sker i sporthallar och på konstgräsplaner. I undersökningar kring nyttjande av dessa framgår att det finns en god närhet till sporthallar och konstgräsplaner för de allra flesta, men att barn och unga som bor närmare anläggningarna inte går på aktiviteter där i större utsträckning än de som bor längre bort, framför allt när det gäller sporthallar. Snarare är det verksamhetstyp som styr deltagandet. Däremot visar forskning att barn och unga vars föräldrar har lägre inkomster är mer bundna till sina områden än andra, så även när det gäller fritidsaktiviteter.

Att skapa förutsättningar för ett mer jämlikt deltagande i Malmös fritidsutbud ligger i linje med fritidsnämndens övergripande ansvar att alla Malmöbor ska ha möjlighet till en meningsfull fritid. Detta är även förenligt med såväl kommunfullmäktigemålet om att vara en stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga, som målet att bli en mer jämlik stad.

För att öka jämlikheten i deltagande behövs flera parallella insatser som kan kompensera ungas olika förutsättningar. En ungdomsbiljett kan vara en sådan insats, då gratis kollektivtrafikresande möjliggör för unga att själva ta sig till och från fritidsaktiviteter, oavsett föräldrarnas möjlighet att skjutsa eller betala biljett. Kostnadsfritt resande i kollektivtrafiken ger också alla unga Malmöbor större rörelsefrihet, och möjligheten att utforska staden på egna villkor.

Idag finns en skolbiljett som ges till barn och unga som bor inom ett visst avstånd till sin skola – ett avstånd som varierar utifrån årskurs. Skolbiljetten gäller endast på vardagar, tio månader per år, och kräver att föräldrar skickar in en ansökan. Ungdomsbiljetten skulle gälla för fritt resande i hela regionen, årets alla dagar och hela dygnet. En utökning av skolbiljetten till ungdomsbiljett skulle därmed innebära

skillnaden att den inkluderar tiden då barn och unga behöver ta sig till och från fritidsaktiviteter på helger och under sommarlovet. En annan väsentlig skillnad är att den inkluderar alla Malmöbor i åldrarna 13–19, oavsett avstånd till skola. Studier som fritidsförvaltningen gjort visar att deltagandet i fritidsaktiviteter såväl som trivsel på fritiden sjunker med åldern efter mellanstadiet så är det här en viktig åldersgrupp att fånga upp. Vidare skulle den inkludera den stora gruppen unga som inte går på gymnasiet, vilket i Malmö är ungefär en tiondel. Detta är en socioekonomiskt utsatt grupp som behöver kompensatoriska insatser för att på jämlika villkor delta i Malmö fritidsutbud, så väl som att aktiveras och inkluderas i samhället.

I dialog med fastighets- och gatukontoret framkommer att en ungdomsbiljett riskerar att tränga bort andra alternativ, såsom cykling, vilket kan skapa en oönskad belastning i kollektivtrafiken under rusningstider. Fritidsförvaltningen ser cykling som ett miljö- och hälsovänligt transportsätt, som främjar fysisk aktivitet och minskar utsläppen i staden. Kollektivtrafik kan dock vara ett bra alternativ för de unga som inte känner sig trygga att cykla i mörker, vilket kan öka deltagande i fritidsaktivitet efter solnedgång. Eftersom fler tjejer än killar känner sig otrygga utomhus när det är mörkt är det här även relevant ur ett jämställdhetsperspektiv. Ur miljösynpunkt kan också en kostnadsfritt resande i kollektivtrafiken bidra till minskad bilism, då många föräldrar idag skjutsar sina barn till och från fritidsaktiviteter.

Motionen specificerar inte kostnader eller finansiering. I dialog med berörda förvaltningar framkommer dock att kostnaden per biljett är lägre än skolbiljetten, trots att den kan användas veckans alla dagar och året runt, till skillnad från skolbiljetten. De stora administrativa kostnaderna som idag ligger på skolförvaltningarna skulle också försvinna, då en ungdomsbiljett administreras av Skånetrafiken. Då det ändå blir ett stort antal fler biljetter, ökar sannolikt den sammanlagda kostnaden. Här finns det dock utrymme och behov av mer omfattande beräkningar för att få till en mer exakt prisbild, liksom hur kostnaderna skulle kunna fördelas.

Sammantaget ser fritidsförvaltningen värdet i att införa ungdomsbiljett i Malmö, då den inkluderar såväl samtliga ungdomar i åldern 13–19 som tiden då de har fritid, på helger och sommarlov. För att kunna ställa sig bakom ett införande av ungdomsbiljetten anser dock fritidsförvaltningen att ungdomsbiljettens finansiering och implementering samt för- och nackdelar och möjliga risker med införandet behöver utredas.

Fritidsförvaltningen föreslår därför att avslå motionen.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]